

Zondag 13 augustus 2023
achtste van de zomer

*Gebed van de zondag = lied: 'Wij zoeken in uw huis uw aangezicht': **lied 272,1***

Profetie, gesproken en gezongen: Jona 2,2-11

- Jona 2,1-2
- Lied: 'Zijt Gij mijn God': **lied 155** in beurtzang:
1 allen, 2 vrouwen, 3 mannen, 4 vrouwen, 5 mannen, 6 vrouwen, 7 mannen, 8 + 9 allen
- Jona 2,11

Evangelielezing: Matteüs 14,22-33

*Lied: 'Gij die hoog verheven zijt': **psalm 29, 1 + 6***

Overweging

Vorige week brachten Jezus' leerlingen hem vijf broden en twee vissen. Jezus breekt de broden. Hij geeft ze terug aan zijn leerlingen. En zij delen ze uit aan de mensen.

Een verhaal over onze bijdragen. Over de vruchten van onze inspanningen. Hoe die door de handen van Jezus heen gaan en hij ze zegent. Geef ze maar aan mij, zegt hij. Geef je broden en je vissen maar aan mij. Ik zegen ze en geef ze je weer terug. En je zult zien dat ze voldoende zijn voor velen. Dat voldoende is wat er is, dat goed is wat er is.

Vandaag een heel ander verhaal.

Jezus vraagt zijn leerlingen vast vooruit te gaan in de boot. Zonder hem. Ze gaan voor het eerst alleen het duister in. Geen Jezus die voor hen uit gaat. Geen Jezus die de weg wijst.

De paniek slaat al snel toe als de wind opsteekt en golven de boot teisteren. Jezus laat hen niet aan hun lot over, hij komt naar hen toe, maar ze zien alleen maar spoken...

Het is een verhaal over het donker van het leven. Over de moeizaamheid van het bestaan. Overgeleverd zijn we aan de golven die op ons leven beuken: aan ziekte die zomaar elk moment kan toeslaan; aan de politiek waar we nauwelijks grip op hebben; aan beslissingen

van hogerhand; aan de wiebeligheid van het ecologische evenwicht...

Dit is ook het verhaal waarin wordt verteld dat Jezus wandelt over het water.

Wandelen over het water... Er zijn al veel grapjes over gemaakt. Cartoons van getekend. 'Hij wist waar de paaltjes staan,' zegt men spottend. Meer dan 5000 mensen voeden met 5 broden, dat kan niet – maar dit kan helemaal niet. Het is een verhaal waar het christelijk geloof mee belachelijk wordt gemaakt.

Maar misschien is dat juist wel het mooie van dit verhaal. Dat het niet kán.

Dat het niet kan, dat wist Matteüs natuurlijk ook. Net als Marcus en Johannes, die ieder hun eigen versie vertellen.

Maar zaten ze daarmee? Ik denk het niet. Want wat ze willen zeggen, zeggen ze het duidelijkst op deze manier – zoiets moeten ze althans hebben gedacht.

Ze vertellen over Jezus. Niet zomaar – ze schrijven verhalen over hem op na zijn dood. Jezus is al enkele tientallen jaren geleden overleden. Maar ze zouden de verhalen nooit hebben opgeschreven als er niet de ervaring van Pasen was geweest. De ervaring van Jezus' opstanding. De ervaring dat zijn leven niet eindigde in de dood.

Dat betekent dat er in hun verhalen over Jezus veel bezinning zit. Dat ze een geloofsverhaal vertellen – en geen historische feiten. Daarvoor was die geschiedenis veel te waardevol. In elk verhaal klinkt door wat Jezus voor hen betekent. En hoe ze erover hebben nagedacht, in het licht van Pasen. Het maakt ieder evangelieverhaal tot een paasverhaal.

Het betekent ook dat voor hen Jezus aanwezig is in het hier en nu. Ze vertellen niet over iemand uit het verleden. Ze vertellen over iemand die leeft en bij hen is. En voor ieder die wil leren leven met de levende Heer, vertellen hun verhalen hoe dat zou kunnen.

Wandelen over het water.

Petrus wil het ook, hij roept: 'Heer, als U het bent, zeg me dan dat ik over het water naar U toe moet komen.' Jezus zegt: 'Kom!' Petrus doet het gelijk, hij stapt uit de boot. Maar hij schrikt van de wind die nog steeds hard waait en begint te zinken...

Dit is niet een verhaal dat ons zegt: als je maar goed genoeg gelooft, heb je geen boot meer nodig. Dat maakt de Bijbelse boodschap tot een bizarre karikatuur.

Dit is ook niet een verhaal dat zegt: kijk die Petrus nou toch. Wat een hoogmoed dat hij net als Jezus wil zweven over het water, wil wandelen op de vleugels van de wind, dat hij denkt dat hij dat kan...

Wat vertelt het ons dan wél?

Als je erover nadenkt – is het dan niet zo dat we niet anders doen dan over water lopen? Over water lopen is onze ervaring van elke dag. Het is een wankel evenwicht waarin we leven. Waarin spoken ons het leven zuur kunnen maken – nare gedachten, zorgen, angst voor van alles en nog wat, leeuwen en beren op de weg. Je doet je best en bedoelt het zo goed, maar je wordt verkeerd begrepen en krijgt de wind van voren. Je geeft zoveel en hunkert naar een blijk van liefde en betrokkenheid van de ander, maar het komt niet. Je wilt je niet mee laten slepen door je irritatie en je woede, of door je somberheid en pessimisme, maar toch gebeurt het telkens weer. Er is zoveel wat ons wankel evenwicht kan verstoren...

En in ons leven is van alles onzeker. Ik had het daar al over: de leerlingen worden de donkerte in gestuurd. Zonder Jezus, hij blijft achter. Er is de onzekerheid van elke dag. De instabiliteit van de wereldsamenleving – waar de oorlog in Oekraïne nog altijd voortduurt; waar vreselijke dingen gebeuren in Soedan. Waar brandhaarden zijn in onder andere Yemen en Congo. Waar droogte is in grote delen van Afrika. Er is de onzekerheid over onze gezondheid; ons lichaam is een wonder als alles goed werkt, maar dat kan van het ene op het andere moment veranderen. Joke Boer maakte het eergisteren nog mee. Kreeg plotseling hevige pijn in rug en buik. Huisartsenpost gebeld. Ze moest maar naar het ziekenhuis komen. Daar constateerde men een liesbreuk. Ze is er gisteren aan geopereerd. Een liesbreuk, daar kan de medische wetenschap gelukkig iets aan doen. Maar soms kan dat niet. Is elke ingreep een tijdelijke oplossing. Kan je leven van het ene op het andere moment voorgoed veranderen.

Er is de kwetsbaarheid van het milieu. De ongelijke verdeling van de welvaart en de vele kinderen, mannen en vrouwen die zonder uitzicht leven.

Het leven is niet vanzelfsprekend. Te eten en te drinken hebben en een dak boven je hoofd hebben is niet vanzelfsprekend. Evenwicht in ons bestaan is niet vanzelfsprekend. Als je daaraan denkt – dan vraag je je

af hoe het kan dat we niet voortdurend wegzinken in de zee waarop we lopen. Is dat geen wonder?

We zijn gewend te denken: natuurlijk ben ik er.

Natuurlijk is de wereld er. En dat zal pas ophouden als God ingrijpt, ooit... Maar misschien moeten we er omgekeerd naar kijken: de wereld houdt niet op als God ingrijpt, de wereld houdt op als God niet meer in zou grijpen. Als God zijn handen van ons en onze wereld af zou trekken. Dan zou alles pas ophouden. Maar doet hij dat ooit...? Zijn barmhartigheid kent toch geen einde?

Wandelen over water. Dat is wat we doen. Ik zei het in het begin al: dit is een verhaal over het donker van het leven. Over de moeizaamheid van het bestaan. Maar dat is niet wat Matteüs vooral wil vertellen. Dit is niet de eigenlijke boodschap. Dit merken we zonder het evangelie ook wel, als we bewust in het leven staan. Nee: in al die moeite van ons leven, in dat donker waardoor we soms zo opgeslokt kunnen worden, is er nog iets anders, vertelt Matteüs. Daar komt Jezus naar ons toe. Juist wanneer je het niet verwacht. Je schrikt er misschien wel zó van dat je denkt een spook te zien. Nóg een spook! En het spookt al zo in jezelf, van al die nare gedachten, zorgen en angsten. Maar het is geen spook. Het is goed elk spook nader te bekijken. Het niet direct in de hoek van de ongewenste bezoekers te zetten. Want misschien is het Jezus wel. Jezus die je tegemoet komt op een manier die je verrast. Als je er je ogen voor open kunt houden, zie je hem. Mits je niet helemaal verstopt zit; mits je jezelf niet afsluit. Het is de Opgestane. Jezus die weliswaar terecht is gesteld en ter dood is gebracht, maar opgewekt verder gaat. Elke dag opnieuw. Het is de stem die roept: ga maar vooruit. Ik volg wel, later. Ik kom wel naar je toe. Je zou er nog van schrikken, denkend dat ik een spook ben... Maar je zult het zien: ik steek je mijn hand toe.

Muziek: Richard Strauss, 'Morgen'

*Lied: 'Jezus, meester aller dingen': **lied 352** in beurtzang: 1 allen, 2 mannen, 3 vrouwen, 4 mannen, 5 vrouwen, 6 + 7 allen*